

NOTAT

Dato: 26.05.2021

Arkivkode:

J.postID: 21/85840

Arkivsaksnr: 21/7292

Til:			
Klageutvalget			

Fra: Kommunedirektøren

Vedrørende: **Saksgang ved klage på retten til et trygt og godt skolemiljø**

I forbindelse med behandlingen av Klageutvalgets årsrapport ble det etterspurt hvorfor ikke saker om skolemiljø etter opplæringslovens kapittel 9A behandles av Klageutvalget. I dette notatet redegjør kommunedirektøren for dette.

Retten til et trygt og godt skolemiljø

Kapittel 9A i opplæringsloven angir retten til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring. I dette kapittelet slås det fast at skolen skal ha nulltoleranse mot krenkelser som mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Skolen skal forebygge brudd på retten til et trygt og godt skolemiljø ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helse, trivsel og læring (§§ 9 A-2 og 9 A-3).

Alle som arbeider på skolen har en aktivitetsplikt (§ 9 A-4). Denne innebærer blant annet at de skal følge med på om elevene har et trygt og godt skolemiljø, gripe inn mot krenkelser som mobbing, vold, diskriminering og trakassering dersom det er mulig. De skal snarest mulig undersøke saken, og så langt det er mulig sette inn tiltak som sørger for at elever får et trygt og godt skolemiljø. Skolen skal sørge for at elevene blir hørt og at barnets beste blir vurdert i saken. Deretter skal skolen lage en aktivitetsplan som skal vise hvilke utfordringer planen skal løse, hvilke tiltak som er iverksatt, når tiltakene skal gjennomføres, hvem som er ansvarlig og når tiltakene skal evalueres.

Saksgang ved klage

§ 9A-6 i Opplæringsloven angir saksgang når elever ikke har et trygt og godt skolemiljø. Lovteksten lyder slik:

§ 9 A-6. Fylkesmannen si handheving av aktivitetsplikta i enkeltsaker

Dersom ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø, kan eleven eller foreldra melde saka til Fylkesmannen etter at saken er teken opp med rektor.

Fylkesmannen skal avgjerde om aktivitetsplikta etter §§ 9 A-4 og 9 A-5 er oppfylt. Dersom saka ikkje er teken opp med rektor, eller om det er under ei veke sidan ho vart teken opp, skal Fylkesmannen avvise saka, med mindre særlege grunnar gjer dette urimeleg. Det same gjeld dersom saka ikkje gjeld skolemiljøet på skolen der eleven går når saka blir meldt til Fylkesmannen.

Skolen og skoleeigaren skal utan hinder av lovfesta teieplikt leggje fram alle opplysningar som Fylkesmannen meiner må til for å greie ut saka. Fylkesmannen skal sørge for at involverte elever blir høyrde. Kva som er best for elevane, skal vere eit grunnleggjande omsyn i Fylkesmannen si saksbehandling.

Kjem Fylkesmannen til at skolen ikkje har oppfylt aktivitetsplikta etter §§ 9 A-4 og 9 A-5, kan Fylkesmannen vedta kva skolen skal gjere for å sørge for at eleven får eit trygt og godt skolemiljø. Det skal setjast ein frist for gjennomføringa av vedtaket, og Fylkesmannen skal følgje opp saka. Fylkesmannen kan vedta reaksjonar etter skolen sitt ordensreglement, jf. § 9 A-10, eller at ein elev skal byte skole, jrf. § 9 A-12.

Avgjerda til Fylkesmannen er eit enkeltvedtak og kan påklagast etter reglane i forvaltningsloven. Skoleeigaren har ikkje klagerett.

Oppsummering

I tråd med forvaltningslovens § 28, andre ledd skal Klageutvalget behandle og avgjøre klagesaker der det er blitt fattet enkeltvedtak av den kommunale forvaltningen, og det ikke er mulig å påklage vedtaket til et statlig organ, som f. eks fylkesmannen. Grunnlaget for lokale klageutvalg er klager hvor det ikke er mulig å påklage vedtaket til et statlig organ. Som vist over, angir Opplæringslovens § 9 A-6 at det er statsforvalteren (tidligere fylkesmannen) som er direkte klageinstans i saker som omhandler retten til et trygt og godt skolemiljø. Slike saker skal derfor ikke sendes til Klageutvalget.